Parlament Ewropew
2019-2024

Kumitat għall-Iżvilupp

2023/2124(INI)

27.10.2023

OPINJONI

tal-Kumitat għall-Iżvilupp

għall-Kumitat għas-Sajd

Pjan ta' Azzjoni tal-UE: il-protezzjoni u r-restawr tal-ekosistemi tal-baħar għal settur tas-sajd sostenibbli u reżiljenti
(2023/2124(INI))

Rapporteur għal opinjoni: Catherine Chabaud

PA_NonLeg

SUĠĠERIMENTI

Il-Kumitat għall-Iżvilupp jistieden lill-Kumitat għas-Sajd, bħala l-kumitat responsabbli, biex jinkorpora s-suġġerimenti li ġejjin fil-mozzjoni għal riżoluzzjoni tiegħu:

A. billi l-pjan ta' azzjoni tal-UE jsemmi tekniki tas-sajd li huma ta' ħsara għall-ekosistemi ta' qiegħ il-baħar, iżda ma jsemmix speċifikament tekniki oħra ta' sajd distruttivi, bħal tagħmir li jaggrega l-ħut, li jikkontribwixxu għas-sajd eċċessiv tal-ispeċi tat-tonn u t-tniġġis tal-plastik fl-oċeani, u jagħmlu ħsara lill-ekosistemi tal-baħar fl-ilmijiet tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw;

B. billi bosta speċi ta' tonn tropikali huma soġġetti għal sajd eċċessiv fl-Oċean Indjan, b'mod partikolari t-tonn isfar, li jeħtieġ b'mod urġenti li jitnaqqas il-qbid tiegħu;

C. billi l-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura enfasizzat li s-sajd eċċessiv ta' pelaġiċi żgħar u l-iżvilupp ta' fabbriki taż-żejt tal-ħut u tal-frakass tal-fdal tal-ħut fl-Afrika tal-Punent huma ta' theddida għas-sigurtà tal-ikel fil-pajjiżi kostali tal-Afrika tal-Punent;

1. Ifakkar fl-importanza vitali tal-oċeani bħala pilastru tas-sistemi tal-klima u tal-ikel, peress li dawn ikopru 71 % tal-wiċċ tad-dinja, jipproduċu nofs l-ossiġnu tagħna u jassorbu terz tal-emissjonijiet tas-CO_2; jenfasizza l-ħtieġa li jiġu żviluppati approċċi ta' politika u ta' finanzjament għall-konservazzjoni u l-użu sostenibbli tal-oċeani; jappella għall-preservazzjoni globali tal-għajxien ibbażat fuq l-oċeani u tal-bijodiversità tal-oċeani; jisħaq fuq ir-rwol kritiku tal-oċeani, b'mod partikolari fis-sekwestru tal-karbonju, l-iżvilupp ta' enerġija rinnovabbli, il-ħolqien tal-impjiegi, it-tnaqqis tal-faqar, it-trasport tal-merkanzija u l-komunikazzjoni bl-internet; iwissi dwar l-interdipendenza bejn is-sajd u s-sigurtà tal-ikel, peress li 3,3 biljun ruħ jiddependu fuq l-ikel mill-baħar biex jiksbu mill-inqas 20 % tal-konsum tagħhom ta' proteini mill-annimali;

2. Jisħaq fuq ir-responsabbiltà individwali u kollettiva tagħna li nippreservaw l-oċeani, li huma beni komuni globali, kif ukoll l-ibħra u r-riżorsi tal-baħar, u li niksbu l-Għan ta' Żvilupp Sostenibbli 14; jitlob lill-UE biex taġixxi bħala mexxej fil-ħarsien u r-restawr tal-ekosistemi tal-baħar u biex tifformula politiki relatati li jirriflettu sistematikament viżjoni globali; jisħaq li l-ġestjoni soda u sostenibbli tal-ekosistemi tal-baħar teħtieġ l-adozzjoni ta' approċċ globali, ibbażat fuq l-ekosistemi u qafas legali ċar li jinvolvi lis-setturi u lill-partijiet ikkonċernati kollha fl-ekonomija blu; jiddispjaċih għall-fatt li l-politiki pubbliċi Ewropej dwar l-ekonomija blu huma nieqsa minn koordinazzjoni u allinjament u bħalissa huma ġestiti b'mod kompartimentalizzat għad-detriment tal-partijiet ikkonċernati li għalhekk jitqiegħdu f'kompetizzjoni ma' xulxin; jissottolinja l-ħtieġa li jiġi evitat u mnaqqas b'mod sinifikanti t-tniġġis marittimu ta' kull xorta, speċjalment minn attivitajiet ibbażati fuq l-art; jitlob kooperazzjoni aktar mill-qrib biex tittejjeb il-ġestjoni tal-iskart u tal-ilma mormi u biex jiġi miġġieled b'mod urġenti t-tniġġis mill-plastik billi jitnaqqas l-użu ta' dan il-materjal u jiżdiedu r-rati ta' riċiklaġġ; jilqa' l-approċċ tal-Kummissjoni għal ekonomija blu sostenibbli u l-istrateġija tagħha biex timplimenta l-approċċ ibbażat fuq l-ekosistema għall-ġestjoni tas-sajd taħt il-politika komuni tas-sajd; jistieden lill-Kummissjoni tirrevedi l-istrateġija biex testendi dan l-approċċ ibbażat fuq l-ekosistema lil hinn mill-ġestjoni tas-sajd għas-setturi kollha tal-ekonomija blu, inklużi l-enerġija rinnovabbli u l-industriji estrattivi, bħala parti minn qafas legali u strateġiku ġenerali;

3. Jenfasizza l-importanza li l-UE taħdem mal-pajjiżi li qed jiżviluppaw, b'mod partikolari l-pajjiżi fl-Afrika, il-Karibew u l-Oċean Paċifiku, biex tipprepara għall-iżvilupp futur tal-enerġija rinnovabbli tal-baħar billi taqsam il-kompetenza tal-UE fl-ippjanar tal-baħar u l-iżvilupp industrijali; jistieden lill-UE żżid il-bini tal-kapaċità u l-finanzjament għall-pajjiżi li qed jiżviluppaw biex tittejjeb il-ġestjoni tal-oċeani u tal-kosta, l-iżvilupp ta' strateġiji tal-ekonomija tal-oċeani, it-tnaqqis tal-lakuni fil-governanza u l-indirizzar tas-sajd illegali, mhux irrapportat u mhux irregolat u l-kummerċ illeċitu fir-riżorsi tal-baħar; jissottolinja l-importanza li jiġu ppreżentati risponsi li jissodisfaw il-ħtiġijiet lokali għal enerġija b'emissjonijiet żero, li jiżguraw li l-ekosistemi tal-baħar ikunu protetti u li jippreservaw attivitajiet tradizzjonali bħas-sajd; jisħaq fuq l-importanza li jiġu involuti l-komunitajiet kostali fl-implimentazzjoni ta' dawn l-azzjonijiet; jenfasizza wkoll l-importanza li jiġu appoġġati prattiki tas-sajd sostenibbli fir-reġjuni ultraperiferiċi, ibbażati fuq l-użu sostenibbli tar-riżorsi tal-baħar u l-ġestjoni tas-sajd, l-akkwakultura u t-turiżmu, bħala mod biex jiġi żgurat l-iżvilupp soċjoekonomiku fit-tul ta' dawn ir-reġjuni;

4. Ifakkar li l-isfruttament intensiv dinji tar-riżorsi naturali kien wieħed mill-kawżi ewlenin tat-telf tal-bijodiversità tal-baħar f'dawn l-aħħar 40 sena, flimkien ma' oħrajn bħat-tniġġis, it-tibdil fil-klima u l-aċidifikazzjoni tal-oċeani; jisħaq li trid tittieħed azzjoni immedjata fil-ġlieda kontra s-sajd eċċessiv u s-sajd illegali, mhux irrapportat u mhux irregolat, minħabba l-impatti negattivi tagħhom fuq il-komunitajiet kostali; jistieden lill-pajjiżi kollha jissodisfaw bis-sħiħ l-obbligi tagħhom u jtemmu s-sajd eċċessiv u l-prattiki distruttivi li jheddu s-sopravivenza ta' speċi sħaħ; jemmen li l-limitazzjoni tal-qabdiet b'mod sinifikanti u l-waqfien sħiħ tal-qabdiet ta' speċijiet li huma l-aktar f'riskju huma meħtieġa biex tiġi ppreservata l-bijodiversità; jiddispjaċih għall-fatt li, minkejja l-leġiżlazzjoni fis-seħħ, il-prattiki tas-sajd żejjed ikomplu, u li ċerti pajjiżi ma japplikawx il-limiti imposti mir-regolamenti internazzjonali; jisħaq li s-settur tal-akkwakultura intensiva huwa dipendenti ħafna fuq il-frakass tal-fdal tal-ħut u ż-żejt tal-ħut minn pajjiżi li qed jiżviluppaw u, għalhekk, ma jistax jitqies bħala soluzzjoni għas-sajd eċċessiv; jistieden lill-UE u lill-Istati Membri tagħha jiżviluppaw akkwakultura sostenibbli billi jnaqqsu d-dipendenza tal-industrija tal-UE fuq il-frakass tal-fdal tal-ħut;

5. Jesprimi t-tħassib tiegħu dwar id-deċiżjoni tal-Gvern Ġappuniż li jirrilaxxa ilma radjuattiv fl-oċeani; jistieden lill-UE teżerċita pressjoni fuq l-istituzzjonijiet internazzjonali biex jimmonitorjaw l-impatt reali tagħha fuq l-oċeani, u tistieden lill-Gvern Ġappuniż biex ifittex alternattivi u jwettaq valutazzjoni komprensiva tal-impatt ambjentali, kif meħtieġ mill-obbligi legali internazzjonali tiegħu;

6. Jitlob lill-UE tappoġġa l-ħolqien ta' żoni nazzjonali ta' esklużjoni mal-kosta riżervati għal sajjieda lokali u artiġjanali f'pajjiżi sħab sabiex jiġu protetti r-riżorsi tas-sajd u l-għajxien tal-komunitajiet kostali mill-impatti tan-numru dejjem jikber ta' bastimenti industrijali ta' bandiera barranija u ta' proprjetà barranija;

7. Ifakkar li l-pjan ta' azzjoni jrid iqis l-ispeċifiċitajiet nazzjonali, reġjonali u lokali fl-implimentazzjoni konkreta tiegħu, li jenħtieġ li jinvolvi wkoll lis-soċjetà ċivili fi proċessi ta' ħolqien konġunt għal mudelli u soluzzjonijiet ta' negozju sostenibbli; jilqa' pożittivament ir-rwol tal-konvenzjonijiet marittimi reġjonali u tal-organizzazzjonijiet reġjonali dwar il-ġestjoni tas-sajd; jistieden lill-Kummissjoni tressaq mandati

ambizzjużi għall-organizzazzjonijiet reġjonali tal-ġestjoni tas-sajd li huma allinjati mal-prinċipji soċjali, ekonomiċi u ambjentali fil-politika komuni tas-sajd sabiex jiġu protetti r-riżorsi tas-sajd fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw u fl-ilmijiet internazzjonali, b'mod partikolari billi tittejjeb il-ġestjoni tal-istokk għal speċi bħat-tonn tropikali, u biex jittejbu d-data disponibbli, il-konformità u t-trasparenza tat-teħid tad-deċiżjonijiet; jisħaq fuq l-ħtieġa li l-protezzjoni u r-restawr tal-ekosistemi tal-baħar jiġu bbażati fuq l-aħjar data xjentifika disponibbli;

8. Ifakkar li l-protezzjoni u r-restawr tal-ekosistemi tal-baħar jirrikjedu governanza globali tal-oċeani strateġika u ambizzjuża li tkun ta' benefiċċju għas-sajd lokali fuq skala żgħira u bbażata fuq prattiki tas-sajd sostenibbli f'kollaborazzjoni mal-komunitajiet kostali; jinsisti fuq l-importanza li titħeġġeġ id-dekarbonizzazzjoni tal-bastimenti tas-sajd u, b'mod aktar ġenerali, li jiġi żgurat appoġġ adegwat tal-UE għall-iżvilupp sostenibbli tas-settur tas-sajd, notevolment permezz tal-ftehimiet ta' sħubija tiegħu, filwaqt li jiġu protetti u megħjuna wkoll il-komunitajiet tas-sajd matul din it-tranżizzjoni; jenfasizza r-rabta bejn ekosistemi b'saħħithom u l-iżvilupp ekonomiku u jistieden lill-UE tiżgura li l-klawżoli ta' trasparenza u non-diskriminazzjoni tal-ftehimiet ta' sħubija tas-sajd sostenibbli jiġu implimentati bis-sħiħ u japplikaw ukoll għar-riżorsi tas-sajd maqbuda minn flotot barranin; ifakkar li l-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha, inklużi r-rappreżentanti tas-soċjetà ċivili u l-komunitajiet tas-sajd fuq skala żgħira, jenħtieġ li jiġu kkonsultati, informati u involuti kemm waqt in-negozjati ta' ftehimiet ta' sħubija dwar is-sajd sostenibbli kif ukoll fl-implimentazzjoni tagħhom; jisħaq fuq il-ħtieġa li jiġu żviluppati teknoloġiji ġodda biex jitbiegħdu minn sajd b'użu intensiv tal-karbonju, ta' volum għoli u b'impatt għoli għal sajd b'livell baxx ta' karbonju u b'impatt baxx, biex jiġi żgurat l-aċċess tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw għal teknoloġiji rilevanti u biex jiġu appoġġati r-riċerka u l-innovazzjoni dwar l-adattament għall-klima tal-oċeani u l-iżvilupp ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli tal-baħar; itenni l-pożizzjonijiet tiegħu dwar ir-Regolament dwar il-Monitoraġġ, ir-Rapportar u l-Verifika[1] u d-Direttiva dwar is-Sistema ta' Skambju ta' Emissjonijiet[2] li huwa meħtieġ li tittejjeb l-effiċjenza enerġetika tal-vapuri u jiġu appoġġati l-investimenti mmirati biex jgħinu fid-dekarbonizzazzjoni tat-trasport marittimu, inklużi investimenti fil-propulsjoni tar-riħ;

9. Jilqa' l-ambizzjoni ddikjarata fil-pjan ta' azzjoni biex tissaħħaħ il-bażi ta' għarfien għall-ġestjoni tas-sajd u l-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar u biex tiżdied ir-riċerka u l-innovazzjoni; jistieden lill-Kummissjoni tipprovdi assistenza teknika u finanzjarja għall-bini tal-kapaċità fir-riċerka u l-iżvilupp u għat-trasferimenti tal-għarfien mal-pajjiżi li qed jiżviluppaw, f'konformità mal-mira 14.a tal-Għan ta' Żvilupp Sostenibbli 14; jenfasizza kemm approċċ bħal dan huwa importanti biex l-oċeani jsiru aktar b'saħħithom u biex jiżdiedu l-kontribuzzjonijiet tal-bijodiversità tal-baħar u l-ekonomija blu għall-iżvilupp tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw, speċjalment l-istati ta' gżejjer żgħar li qed jiżviluppaw u l-pajjiżi l-inqas żviluppati;

10. Jirrimarka li l-iżvilupp ta' żoni tal-baħar protetti (MPAs) jipprovdi opportunità biex

---

[1] Ir-Regolament (UE) 2015/757 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2015 dwar il-monitoraġġ, ir-rappurtar u l-verifika ta' emissjonijiet tad-diossidu tal-karbonju mit-trasport marittimu, u li jemenda d-Direttiva 2009/16/KE (ĠU L 123, 19.5.2015, p. 55).

[2] Id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ottubru 2003 li tistabbilixxi skema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra ġewwa l-Komunità u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 96/61/KE (ĠU L 275, 25.10.2003, p. 32).

tiżdied il-kooperazzjoni fost il-partijiet ikkonċernati lokali, is-sajjieda u l-komunitajiet kostali, u biex jinbnew soluzzjonijiet li jqisu ċirkostanzi lokali speċifiċi sabiex tiġi protetta aħjar il-bijodiversità tal-baħar u jiġi ppreservat l-iżvilupp ta' attivitajiet marbuta mal-ekonomija blu; jenfasizza li l-MPAs jenħtieġ li jitfasslu bl-involviment ta' sajjieda fuq skala żgħira u komunitajiet kostali; jistieden lill-pajjiżi sħab jinvolvu dawn il-gruppi f'kull stadju tal-proċess, mid-deżinjazzjoni sal-ġestjoni taż-żoni; jisħaq li l-MPAs jistgħu jikkontribwixxu biex iwasslu benefiċċji għall-ekosistemi tal-baħar u għall-attivitajiet ekonomiċi lokali; ifakkar li żoni ġestiti b'mod effikaċi u protetti biżżejjed jipproteġu l-postijiet fejn ibid il-ħut u t-trobbija tal-ħut u l-frieħ tal-ħut, inaqqsu l-impatti fuq ħabitats sensittivi u jistgħu jimminimizzaw il-qabdiet inċidentali ta' speċijiet sensittivi; jinnota l-fatt li l-pjan ta' azzjoni jenfasizza l-impatti negattivi tat-tkarkir tal-qiegħ fl-MPAs; jistieden lill-Istati Membri jimplimentaw miżuri konkreti biex jiksbu objettivi ta' konservazzjoni u restawr speċifiċi għal kull MPA, ibda miż-żoni l-aktar mhedda, u jtaffu l-effetti tat-tkarkir tal-qiegħ fuq l-ekosistemi ta' qiegħ il-baħar; jisħaq li viżibbiltà fit-tul u appoġġ finanzjarju huma meħtieġa biex tiġi żgurata tranżizzjoni ġusta li ma tħalli l-ebda sajjied lura; iqis li l-istess objettivi jenħtieġ li jiġu difiżi fil-livell internazzjonali; ifakkar li l-mira 3 tal-Qafas Globali tal-Bijodiversità ta' Kunming-Montreal issemmi li l-attività fi ħdan iż-żoni protetti trid tkun kompletament konsistenti mal-objettivi ta' konservazzjoni; jistieden lill-UE, f'dan ir-rigward, biex tikkapitalizza fuq il-potenzjal u l-benefiċċji tal-MPAs billi tappoġġa l-istabbiliment ta' network globali ta' MPAs jew "Ċinturin Blu", b'mod partikolari billi tgħaqqad in-networks tal-maniġers tal-MPAs, bil-ħsieb li jitrawwem l-iżvilupp ta' arranġamenti ġodda ta' kooperazzjoni u ta' qsim ta' soluzzjonijiet bejn l-UE u l-pajjiżi sħab tagħha; jinnota li, sabiex tinbena l-kooperazzjoni meħtieġa biex jinħoloq dan iċ-"Ċinturin Blu" globali, l-UE tista' tiffoka b'mod partikolari fuq ir-reġjuni ultraperiferiċi u l-pajjiżi u t-territorji barranin fl-Oċean Indjan, l-Oċean Paċifiku, il-Karibew u l-Oċean Atlantiku; itenni l-appoġġ tiegħu għall-projbizzjoni tal-attivitajiet industrijali estrattivi kollha li jagħmlu ħsara lill-ambjent, bħall-estrazzjoni tal-minjieri u l-fjuwils fossili, f'MPAs u tekniki ta' sajd industrijali ta' ħsara, f'konformità mal-linji gwida mill-Unjoni Internazzjonali għall-Konservazzjoni tan-Natura;

11. Jenfasizza li t-tranżizzjoni tal-enerġija hija pass importanti u essenzjali li jrid jintlaħaq; madankollu, jirrimarka li s-sostituzzjoni tal-fjuwils fossili hija sfida formidabbli, speċjalment minħabba n-nuqqas ta' żvilupp fir-rigward ta' teknoloġiji xierqa li jistgħu jintużaw fis-settur tas-sajd; jirrimarka li s-sajd lokali fuq skala żgħira jeħtieġ li jiġi protett matul il-proċess ta' tranżizzjoni, peress li din se tkun sfida kbira għalihom;

12. Jitlob lill-UE tippromwovi t-trasparenza fis-sajd u industriji estrattivi oħra fuq il-baħar fil-pajjiżi sħab, peress li din hija essenzjali biex jitwaqqaf is-sajd eċċessiv, it-telf tal-bijodiversità u l-ksur tad-drittijiet tal-bniedem; jisħaq li l-pajjiżi kostali li qed jiżviluppaw jistgħu jimplimentaw l-istandards deskritti fl-Inizjattiva għat-Trasparenza tas-Sajd u l-Inizjattiva għat-Trasparenza tal-Industriji Estrattivi biex tittejjeb it-trasparenza;

13. Jitlob lill-UE tistinka biex tinforza regolamenti internazzjonali li jillimitaw il-bnadar ta' konvenjenza u r-reġistrazzjoni mill-ġdid tal-bandiera u tieħu t-tmexxija tal-indirizzar tat-trasbord fuq il-baħar u t-titjib tal-ispezzjonijiet fil-portijiet, peress li dawn huma modi sinifikanti biex jingħalqu lakuni tas-sajd illegali, mhux irrapportat u mhux irregolat; iħeġġeġ lill-Kummissjoni biex tiżgura li l-Istati Membri jikkonformaw mar-

regoli ta’ monitoraġġ u kontroll dwar is-sajd fir-rigward tal-flotot tas-sajd esterni tagħhom;

14. Itenni l-impenji tal-Qafas Globali tal-Bijodiversità ta’ Kunming-Montreal u l-objettiv tal-istrateġija tal-bijodiversità tal-UE li jipproteġu mill-inqas 30 % taż-żoni tal-baħar tal-UE u jipproteġu b’mod strett mill-inqas 10 % taż-żoni tal-baħar tal-UE sal-2030; jistieden lill-UE tippromovi dan l-objettiv fil-livell internazzjonali, b’enfasi fuq salvagwardji b’saħħithom biex jiġu żgurati d-drittijiet tal-popli indiġeni, tal-komunitajiet lokali u tas-sajjieda fuq skala żgħira; ifakkar fl-impenn tal-UE għall-prinċipju tal-koerenza tal-politika għall-iżvilupp u għall-allinjament ta’ politiki differenti tal-UE, kemm interni kif ukoll esterni, biex tiġi evitata governanza kompartimentalizzata; jenfasizza l-ħtieġa li jiġu inklużi klawżoli komprensivi dwar id-drittijiet tal-bniedem u l-istat tad-dritt fil-ftehimiet ta’ sħubija dwar is-sajd sostenibbli, li għandhom ikomplu jkunu trasparenti u konformi mal-Għanijiet ta’ Żvilupp Sostenibbli; jinsisti li l-konsum tal-proteini tal-UE ma għandux idgħajjef is-sigurtà tal-ikel fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, li jenħtieġ li tingħata prijorità lis-sajd għall-konsum dirett mill-bniedem u li l-appoġġ settorjali jenħtieġ li jikkontribwixxi għall-iżvilupp sostenibbli u l-ġestjoni tas-settur tas-sajd u l-komunitajiet kostali fil-pajjiżi sħab, notevolment sajjieda fuq skala żgħira; jissottolinja li l-implimentazzjoni tal-pjan ta’ azzjoni trid tippromovi u tinkoraġġixxi t-taħriġ tas-sajjieda;

15. Jisħaq fuq l-importanza tas-settur tal-ħut u tas-sajjieda fuq skala żgħira għaż-żoni kostali fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw; ifakkar fir-responsabbiltà tal-UE li tipproteġi u tappoġġa dawn is-setturi fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw sabiex jiġi limitat l-isfruttament tal-istokk tal-ħut u jintemm is-sajd eċċessiv; jissottolinja li l-prattiki tas-sajd illegali, inkluż minn bastimenti Ewropej, iridu jitwaqqfu;

16. Jappella għal miżuri obbligatorji ta’ diliġenza dovuta biex jiġi żgurat li l-katina kollha tal-provvista tas-sajd, inklużi l-katini tal-provvista tal-għalf tal-annimali, tkun ġusta, kompletament traċċabbli u ħielsa minn sajd u produzzjoni illegali marbuta mat-traffikar tal-bnedmin jew l-iskjavitù;

17. Jilqa’ l-objettiv li tiġi protetta 30 % tal-pjaneta, iżda jwissi li dan ma għandux isir għad-detriment tal-popli indiġeni u l-komunitajiet lokali, li d-drittijiet tagħhom ta’ pussess, aċċess u riżorsi fir-rigward tal-oċeani jenħtieġ li jiġu protetti, kif inkorporat fil-Linji Gwida Volontarji tal-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura dwar il-Governanza Responsabbli għaż-Żamma ta’ Art, is-Sajd u l-Foresti fil-Kuntest tas-Sigurtà Nazzjonali tal-Ikel u għall-Iżgurar tas-Sajd Sostenibbli fuq Skala Żgħira fil-Kuntest tas-Sigurtà tal-Ikel u l-Qerda tal-Faqar, u fid-Dikjarazzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet ta’ Popli Indiġeni; jisħaq li l-azzjonijiet li jikkonċernaw il-popli indiġeni u l-komunitajiet lokali jistgħu jseħħu biss b’kunsens ħieles, minn qabel u informat, kif stabbilit fil-Konvenzjoni Nru 169 tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol; għal dan il-għan, jappella għall-ħolqien ta’ salvagwardji robusti tad-drittijiet tal-bniedem u mekkaniżmu ta’ responsabbiltà u lmentar;

18. Iħeġġeġ il-mobilizzazzjoni ta’ biżżejjed fondi biex itaffu l-impatti negattivi tat-tibdil fil-klima u l-gwerra ta’ aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna fuq il-komunitajiet tas-sajd; huwa mħasseb dwar l-ammont limitat ta’ baġit tal-UE allokat għall-protezzjoni u r-restawr tal-ekosistemi tal-baħar; f’dan ir-rigward, jiddeplora n-nuqqas ta’ monitoraġġ

tal-implimentazzjoni u tal-użu korrett tal-finanzjament; jisħaq li għandha tingħata attenzjoni partikolari lill-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-emanċipazzjoni tan-nisa fid-dawl tar-rwol kruċjali tan-nisa u ż-żgħażagħ, speċjalment fl-ekonomija sostenibbli bbażata fuq l-oċeani u ż-żoni ta' konservazzjoni tal-baħar;

19. Jisħaq li l-finanzjament tal-klima lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw jenħtieġ li jintuża biex jirrestawraw u jipproteġu l-ekosistemi tal-baħar, li huma elementi essenzjali għall-mitigazzjoni u l-adattament tal-klima;

20. Jistieden lill-UE tipprovdi appoġġ finanzjarju u assistenza teknika lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw biex tgħinhom fl-implimentazzjoni tal-Qafas Globali tal-Bijodiversità ta' Kunming-Montreal u t-Trattat tan-NU dwar l-Ibħra Miftuħa;

21. Jilqa' l-Ftehim tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ dwar is-Sussidji tas-Sajd, li jimmarka pass kbir 'il quddiem għas-sostenibbiltà tal-oċeani billi jipprojbixxi s-sussidji ta' sajd dannuż għal sajd immirat lejn riżorsi b'sajd eċċessiv u responsabbli għal sajd illegali, mhux irrapportat u mhux irregolat; jitlob, bħala l-pass li jmiss, li jiġu indirizzati sussidji ugwalment dannużi li jħeġġu l-kapaċità żejda, peress li dawn iwasslu għal tnaqqis fl-oċeani madwar id-dinja kollha.

INFORMAZZJONI DWAR L-ADOZZJONI
FIL-KUMITAT LI JINTALAB JAGĦTI OPINJONI

Data tal-adozzjoni	24.10.2023
Riżultat tal-votazzjoni finali	+: 16 –: 0 0: 1
Membri preżenti għall-votazzjoni finali	Barry Andrews, Dominique Bilde, Catherine Chabaud, Antoni Comín i Oliveres, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Karsten Lucke, Eleni Stavrou, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo
Sostituti preżenti għall-votazzjoni finali	Ilan De Basso, Marlene Mortler, Caroline Roose, Carlos Zorrinho
Sostituti skont l-Artikolu 209(7) preżenti għall-votazzjoni finali	Karolin Braunsberger-Reinhold

VOTAZZJONI FINALI B’SEJĦA TAL-ISMIJIET FIL-KUMITAT LI JINTALAB JAGĦTI OPINJONI

16	+
ID	Dominique Bilde
NI	Antoni Comín i Oliveres
PPE	Karolin Braunsberger-Reinhold, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Marlene Mortler, Eleni Stavrou, Tomas Tobé
Renew	Barry Andrews, Catherine Chabaud
S&D	Ilan De Basso, Karsten Lucke, Carlos Zorrinho
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Caroline Roose

0	-
-	-

1	0
ECR	Beata Kempa

Tifsira tas-simboli użati:
+ : favur
- : kontra
0 : astensjoni